

Saksprotokoll - Utvalg for miljø, plan og ressurs - 21.01.2016 – sak 5/16

Vedtak:

Rana kommune fremmer med hjemmel i lov av 24.11.2000 nr. 82 (vannressursloven) § 24, jfr. reglene om innsigelse i plan- og bygningslovens §§ 5-4 til 5-6, **innsigelse** til søknad om tillatelse til utbygging av Rabben kraftverk i Grønnfjellåga.

Det vises til vurderingene i saksfremlegget.

Behandling:

Endringsforslag fra H, FRP, SP:

Rana kommune tilrår en utbygging av Rabben kraftverk i Grønnfjellåga.

Tilleggsforslag fra SV, A:

Nytt pkt. 2 Det vises til vurderingene i saksfremlegget.

Votering:

Stemte først over rådmannens forslag til innstilling, med tilleggsforslag fra SV, A.

Rådmannens forslag ble vedtatt 8-3 (H, FRP, SP)

Endringsforslaget fra H, FRP,SP falt med (3-8)

Høring av konsesjonssøknad om bygging av Rabben kraftverk i Grønnfjellåga.

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Utvalg for miljø, plan og ressurs		21.01.2016

Rådmannens innstilling

Rana kommune fremmer med hjemmel i lov av 24.11.2000 nr. 82 (vannressursloven) § 24, jfr. reglene om innsigelse i plan- og bygningslovens §§ 5-4 til 5-6, **innsigelse** til søknad om tillatelse til utbygging av Rabben kraftverk i Grønnfjellåga.

Rådmannen i Rana, den 12. januar 2016

Saksopplysninger

Søknaden

NVE har mottatt søknad fra **MiljøKraft Nordland AS** datert 23.04.2015 om tillatelse til å bygge Rabben kraftverk i Grønnfjellåga i Rana kommune.

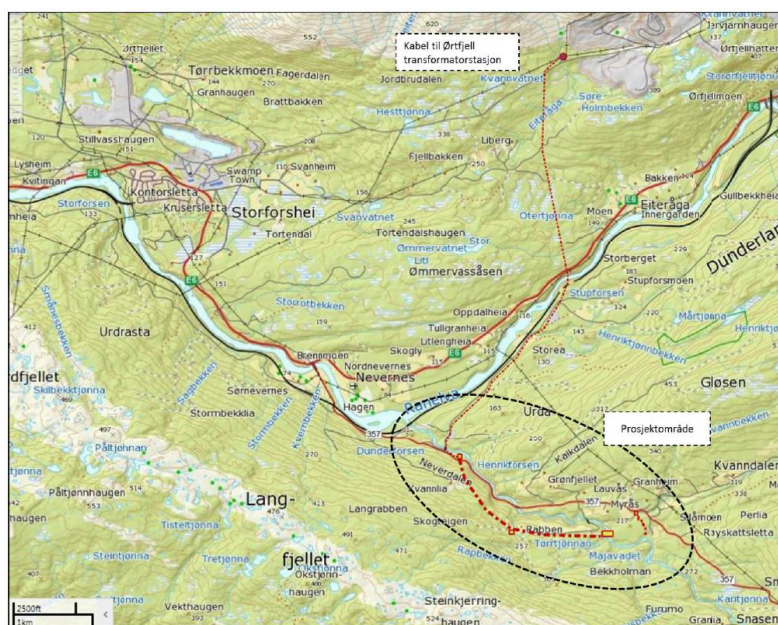
Kraftverket er planlagt å ligge i Grønnfjellåga med kraftstasjon og utløp ovenfor Dunderforsen. Vannvegen vil gå i tunell. Inntaksbassenget er tenkt plassert i en kløft ovenfor Merravadforsen og vil strekke seg til Posthølsletta. Det søkes samtidig om å etablere bekkeinntak i Silåga og Rabbenbekken. Prosjektet utløser ca. 250 m permanente veger, mens andre midlertidige veger er planlagt fjernet. **Rabben kraftverk er omsøkt med en installert effekt på 15 MW og beregnet årlig middelproduksjon er 36 GWh med noe slipp av minstevannføring.**

For å knytte Rabben kraftverk til overordnet nett har MiljøKraft Nordland AS søkt om tillatelse etter energiloven for bygging og drift av en ny ca. 6,4 km. lang 22 kV jordkabel fra kraftverket og fram til Ørtfjell transformatorstasjon. Ved kryssing av Ranelva er det planlagt at kraftledningen skal gå i et luftspenn på ca. 120 m. I tillegg søkes det om å installere en ny 17 MVA generator og en ny 17 MVA transformator i kraftverket.

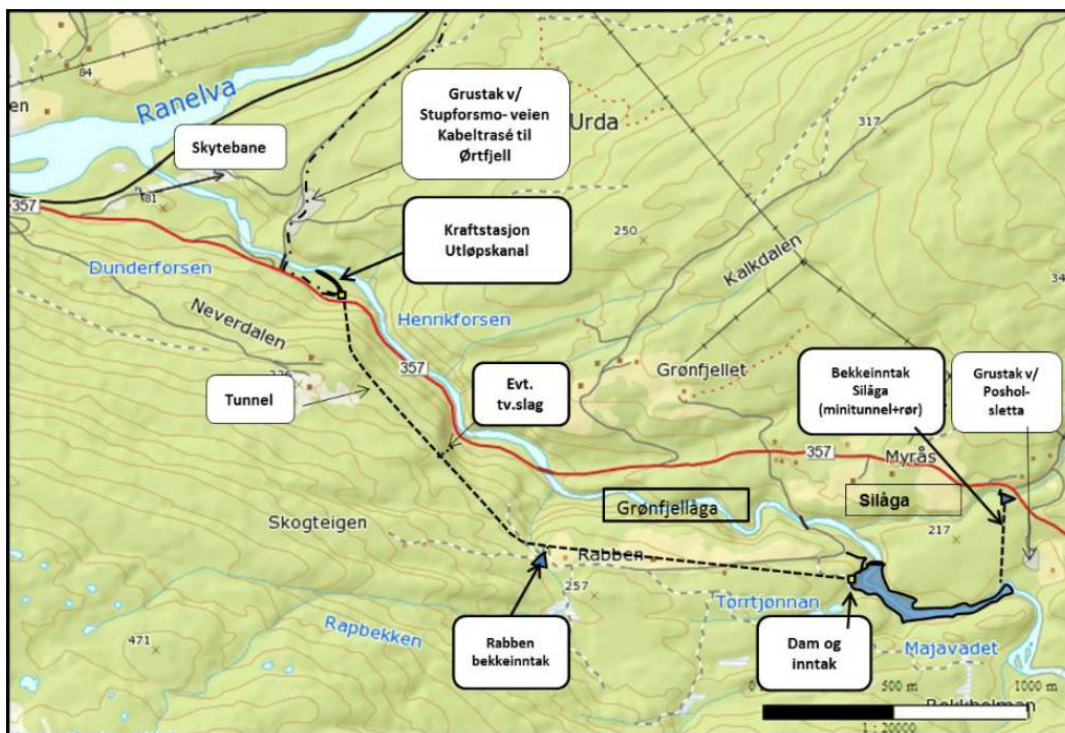
Behandling

NVE opplyser om at søknaden skal behandles etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven og gjelder tillatelse etter vannressursloven § 8. Søknaden skal også vurderes etter forskrift om konsekvensutredninger etter sektorlover. **Høringsfristen er 24.01.2016.**

I Rana kommune er uttalelser i saker som gjelder utbygging av energiproduserende anlegg og konsesjoner delegert til Miljø-, plan- og ressursutvalget. Søknaden gjelder et kraftutbyggingsprosjekt etter vannressursloven med en installert effekt på mere enn 10 MW, - noe som innebærer at det er definert som et større kraftverk. Derfor kan ikke NVE fatte vedtak i denne saken, men skrive innstilling til Olje- og energidepartementet (OED) etter høringsrunden.

Figur 1. Prosjektområde for kraftverket. Kabel til Ørtfjell transformatorstasjon.

Figur 2. Prosjektoversikt.

Hoveddata for Rabben kraftverk

TILSIG		Hovedalternativ
Nedbørfelt (Grønffjellåga/ Silåga/ Rabbenbekken)	km ²	168,70 (134,00/ 33,46/ 1,28)
Årlig tilsig til inntakene (brutto) (Grønffjellåga/ Silåga/ Rabbenbekken)	mill.m ³	155,4/ 43,2/ 1,3
Midlere spesifikk avrenning 1973-2013 (tilsig) (Grønffjellåga/ Silåga/ Rabbenbekken)	l/s/km ²	36,78/ 40,89/ 32,22
Middelvannføring (brutto) (Grønffjellåga/ Silåga/ Rabbenbekken)	m ³ /s	6,34 (4,93/ 1,37/ 0,04)
Alminnelig lavvannføring, (Grønffjellåga/ Silåga/ Rabbenbekken)	m ³ /s	0,127 (0,107/ 0,030/ 0,001)
5-persentil sommer (1/5-30/9), (Grønffjellåga/ Silåga/ Rabbenbekken)	m ³ /s	1,297 (1,004/ 0,279/ 0,008)
5-persentil vinter (1/10-30/4), (Grønffjellåga/ Silåga/ Rabbenbekken)	m ³ /s	0,080 (0,068/ 0,019/ 0,001)
Restvannføring (serie 1961-1990)	m ³ /s	0,11

KRAFTVERK		
Inntak (HRV)	moh.	189
Inntaksbasseng, totalt volum	m ³	240 000
Utløp	moh.	90
Berørt elvestrekning dam-utløp, lengde (Grønnfjellåga/ Silåga/ Rabbenbekken)	km	2,9/ 0,7/ 0,3
Brutto fallhøyde	m	99
Midlere energiekvivalent	kWh/m ³	0,237
Slukeevne, maks/ min	m ³ /s	17,85/ 0,4
Overføringskapasitet Silåga/Rabben	m ³ /s	3,2/ alt tilgjengelig
Minstevannføring Grønnfjellåga, sommer/vinter	m ³ /s	1,000/ 0,07
Minstevannføring Silåga, sommer/vinter	m ³ /s	0,280/ 0,02
Tilløpstunnel fra inntak-krst.; tverrsnitt/ lengde	m ² /m	(18-22)/ 2350
Rør fra plugg i tilløpstunnel-krst; diam./ lengde	mm / m	2200/ 150
Rør (tunnel-kraftst.)/ krst. /utløpskanal, lengde	m	25/ 15/ 130
Mikrotunnel, overføring Silåga; tv.snitt/lengde	mm / m	1200/ 160
Rør, overføring Silåga; tverrsnitt/lengde	mm / m	1200/ 130
Installert effekt	MW	15,0
Brukstid	timer	2 385
Atkomstvei fra Fv. 357 til kraftstasjon	m	100

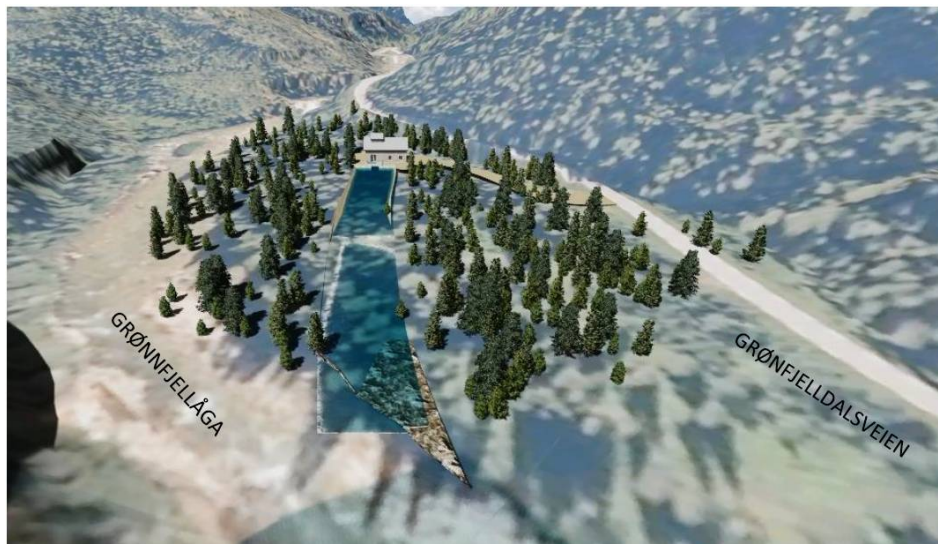
REGULERING		
Volum inntaksbasseng (HRV/LRV)	mill. m ³	0,1
Inntaksbasseng, HRV/ LRV	moh.	189/ 186
Naturhestekrefter	nat.hk	95

PRODUKSJON		
Produksjon, vinter (1/10 - 30/4)	GWh	8,0
Produksjon, sommer (1/5 - 30/9)	GWh	28,3
Produksjon, årlig middel (1973-2010)	GWh	36,2
ØKONOMI		
Utbyggingskostnad (2015)	mill.kr	160
Utbyggingspris (2015)	Kr/kWh	4,4

Rabben kraftverk, Elektriske anlegg		
GENERATOR		
Ytelse		17 MVA
Spenning		6 kV
TRANSFORMATOR		
Ytelse		17 MVA
Omsetning		6/22 kV/kV
NETTILKNYTNING (kraftlinjer/kabler)		
Lengde		6 500 m
Nominell spenning		22 kV
Jordkabel og luftlinje		6,4 km jordkabel, 120 m luftspenn

Figur 3. Inntaksdam og inntak ved Merravadet

Figur 4. Kraftstasjon og utløpskanal ved Austervollen

Søkerens begrunnelse for tiltaket

Prosjektet ligger i interesseområdet for MiljøKraft Nordland AS og er en del av grunnlaget for å utvikle selskapet i regionen. Rabben kraftverk vil dessuten gi en mulighet til å videreutvikle ressursene og næringsgrunnlaget i Grønfjelldalen. Investeringen i Rabben kraftverk er total ca. 160 mill. kr. (2015) og utgjør en vesentlig tilførsel av investeringer og aktiviteter i Grønfjelldalen. Mesteparten av investeringene utgjør fjellarbeid, dambygging, kraftstasjon og installasjoner. Mye av investeringer og arbeid til småkraftverk kommer lokalsamfunnet til gode, og vannkraftsektoren tilfører lokale bedrifter betydelige verdier i form av leveranse, arbeid og tjenester.

Rabben kraftverk vil øke energiproduksjonen i Rana kommune og føye seg inn i rekken av energiprojekter i kommunen som bidrar til å redusere klimagassutslippene. EU-kommisjonenes vedtatte Fornybardirektiv fra 2008 inneholder blant annet en målsetting om at 20 % av EUs samlede energiforsyning i 2020 skal komme fra fornybar energiproduksjon. Regjeringen har på bakgrunn av EØS-direktivet lagt fram et mål på 67,5 % andel fornybar energi for Norge i 2020.

Rabben kraftverk kan gi vel 36 GWh pr. år med en installert effekt på 15 MW. Dette tilsvarer årsforbruket til ca. 1800 husstander. Kraftverkets årlige energiproduksjon tilsvarer også ekvivalentverdien av ca. 35-40 000 tonn CO₂ årlig utslipp fra nordeuropeisk kullkraft, eller det samlede CO₂-utslippet fra rundt 3000 personbiler.

Anlegget vil være optimalisert gjennomført og vil ikke kunne utvides senere. Noen lokale veier får betydelig oppgradering eller noe utvidelse, men ellers krever anlegget lite ny infrastruktur. Den nye kraftkabelen til Storforshei kan på sikt bidra til å styrke kraftforsyningen til dalen selv om den i utgangspunktet ikke er en del av det ordinære distribusjonsnettet. Silåga, en sideelv til Grønnfjellåga, - utgjør en betydelig del av verdigrunnet for prosjektet. Silåga utgjør vel 21 % av feltet og inngrepet er enkelt og rimelig med små negative konsekvenser. Netto verdiøkning blir dermed betydelig.

Kort om søkerens beskrivelse av tiltakets konsekvenser for selve vassdraget

Vannføringen vil som en følge av tiltaket bli redusert på ca. 2,8 km lang strekning i Grønnfjellåga. I Silåga reduseres vannføringen på en strekning av ca. 660 m nedstrøms inntaket til overføringen til Grønnfjellåga. I Brattlia nedstrøms bekkeinntaket i Rabbenbekken vil vannføringen stort sett bli borte etter utbyggingen. Strekningen utgjør ca. 270 de siste meterne før utløpet i Grønnfjellåga. Slipp av minstevannføring vil opprettholde ev viss vannføring i Grønnfjellåga og Silåga.

Nedstrøms inntaket i Grønnfjellåga

Nedstrøms inntaket i Grønnfjellåga viser beregninger at vannføringen i snitt vil bli redusert fra 4.90 m³/s til 1,7 m³/s eller til **23,9 %** av dagens middelvannføring.

Nedstrøms inntak for overføring fra Silåga

Beregninger viser at i snitt vil vannføringen bli redusert fra 1,36 m³/s til 0,41 m³/s eller til **30,4 %** av dagens årlige middelvannføring.

Nedstrøms inntak i Rabbenbekken

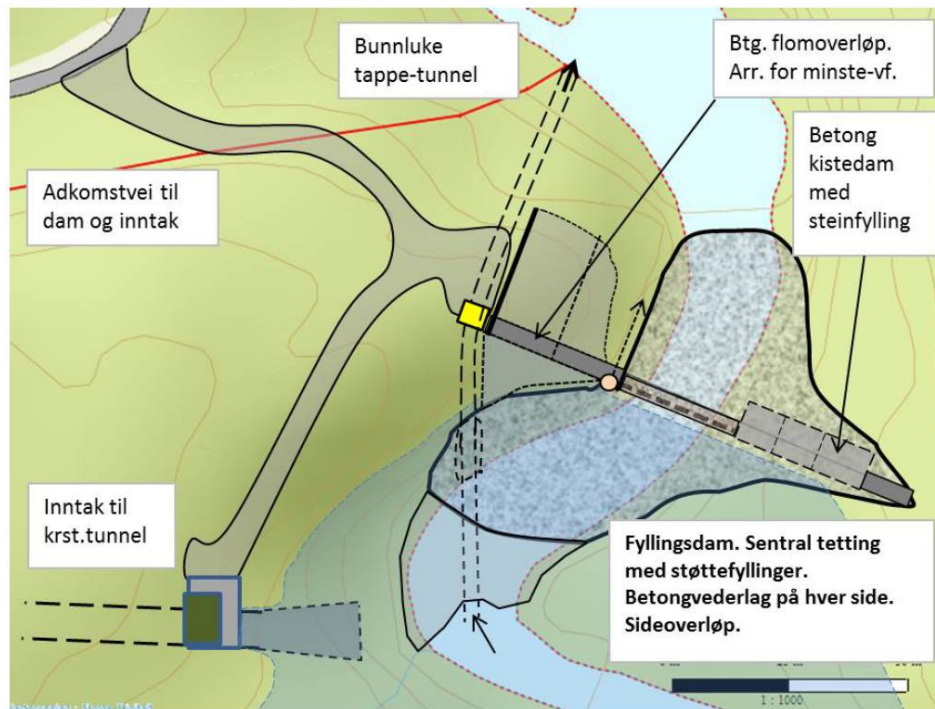
Inntaket i Rabben vil trolig ha kapasitet til å sluke alt vannet i bekken så lenge kraftverket er i drift. Ved stans i kraftverket vil vannet fra Rabbenbekken renne inn i den vannførende tunnelen og over i inntaksbassenget. Dersom inntaksbassenget er fylt til HRV vil vann fra overføringen slippes fra dammen.

Oppstrøms utløpet av kraftverket

I snitt vil vannføringen bli redusert fra 6,42 m³/s til 1,7 m³/s eller til **26,4 %** av dagens årlige middelvannføring.

Dam og inntak

Dammen plasseres i kløfta ovenfor Merravadfossen, på ca. kote 174-175. Her gjør elva et par kraftige svinger mellom bratte fjellsider. Elvestrekningen ovenfor dammen er nokså utilgjengelig og inntaksbassenget vil fylle deler av kløfta opp til elvesvingen ved Poshølsletta. Inntaksbassenget får en HRV på kote 189 og LRV på kote 186 (reguleringshøyde 3 m). Høyde på fyllingsdammen vil vær **18 m** fra fundamentnivå til dam topp inkl. 3 m overhøyde. Total dambredde i damkronhøyde blir ca. 100 m fra breidd til breidd. Støttefyllingens utbredelse langs elvebunn blir ca. 70 m.

Figur 5. Arrangement for damområdet

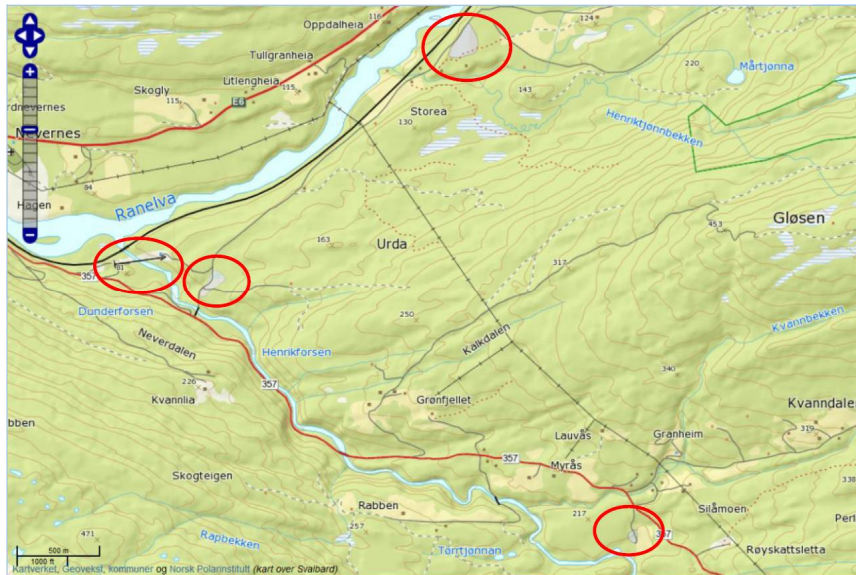
Dam og inntaksbassenget får følgende data:

HRV / LRV	189 /186
Damterskel fundamentnivå	ca. 174 m.o.h.
Oppdemmet elvelengde	700 m
Høyde på overløpsdam (på utsprengt fjellflate)	3 m
Høyde på sentral fyllingsdam (inkl. 3 m overhøyde)	18 m
Høyde på betongdam (i fjellskrent i østre? vederlag)	14-0 m
Elveareal som neddemmes	12 da
Ny vannoverflate	47 da
Volum, HRV-LRV (3 m)	100 000 m ³
Totalt volum	240 000 m ³

Massetak og deponi

Det er ikke planlagt eget massetak. Nødvendige masser for byggeprosjektet anskaffes fra fjellarbeider og gravearbeider, eller via innkjøp.

Det kan bli behov for permanent massedeponi for tunnelmasser og gravemasser fra utløpskanalen. Overskuddsmasser vil først og fremst plasseres som innfylling og støttefyllinger i dammen samt i små mengder benyttes i veibygging for anlegget. Det kan også bli behov for mindre midlertidige material- og massedeponier. Dette vil bli avklart nærmere i detaljplanfasen.

Figur 6. Aktuelle deponiområder. Lengst mot vest ligger en skytebane med grov steinutfylling. Lengst øst ligger et åpent grustak ved Poshølsletta. De to resterende grustakene ligger nær Dunderforsen og Stupforsmoen. Alle er markert med rød ring.

Søkerens foreslåtte avbøtende tiltak

- Utslipp: Plassering av sprengsteindeponi må vurderes opp mot forurensing av vassdrag i detaljfasen.
- Minstevannføring er planlagt tilsvarende ca. 5-persentil for sommer- og vinterhalvåret i Grønnfjellåga og Silåga. Inntak for minstevannføring etableres ca. 4 m under høyeste vannstand (HRV) og arrangeres slik at vannføringen danner kaskader/fosser på fallet nedenfor dammen. Dermed bidrar minstevannføringen med noe fosserøyk.
- Jordkabel fra kraftverket til transformatorstasjon med kryssing av Ranelva i luftspenn.
- Utløpskanal utformes optimalt med hensyn til ferskvannsøkologisk funksjon innenfor de økonomiske rammene for prosjektet.
- Revegetering av alle anleggsområder.
- Kjøremønster for kraftverket utarbeides i samråd med ferskvannsbiolog for å unngå nevneverdige stranding av fisk.

Andre mulige avbøtende tiltak foreslått av tiltakshaver

Dette er tiltak som kan være mulig, men som ikke er vurdert opp mot økonomien i prosjektet. Det søkes foreløpig ikke om disse tiltakene.

- Noe av minstevannføringen sommerstid slippes gjennom dyser ved Henrikforsen og/eller Merravadfossen for å bidra til å opprettholde høy luftfuktighet.
- Tidvis slippe mer vann enn minstevannføring i elven av hensyn til fosserøyksoner eller av hensyn til landskapsbildet, for eksempel ved spesielle arrangementer.
- Etablere hekkeplass for fossefall.
- Høy arkitektonisk og landskapsmessig tilpassing av kraftstasjon, utløpskanal og dam.
- Dammen må bygges uten å berøre fosseberget ved Merravadet. Dersom dammen utformes med små utspring og egnet struktur/materiale kan den kanskje fungere som erstatningsbiotop for det kalkrike fosseberget.
- Merking av luftledning over Stupforsen i Ranelva for å redusere kollisjonsfare for fugl.

Samlet beskrivelse av verdier og konsekvenser

Prosjektet vil få hydrologiske konsekvenser, og vil i større eller mindre grad komme i berøring med landskap, naturmiljø og naturressurser. Potensielle endringer i grunnvannsforhold, isforhold og lokalklima som i utgangspunktet regnes som marginale, kan få økologisk betydning f.eks. for naturtyper som er avhengige av fuktighet i luften eller grunnen, og fossefall som er avhengig av åpne råker. Verdiene som forventes å bli mest påvirket vurderes som av liten til middels verdi.

Det er ikke ventet konsekvenser for kulturminner og reindrift samt INON. Prosjektet krever lite veibygging. Dam, inntaksbasseng eller vannvei vil være mye synlige i landskapet. Det er planlagt slipp av minstevannføring i Grønnfjellåga og Silåga som er tilpasset sommer- og vinterperiodene.

Samlet vurderes miljøkonsekvensene som **middels negative** for dette prosjektet, mens samfunnskonsekvensene vurderes av søker som **stor positiv**.

Naturmiljø

Det er registrert flere rødlistede arter i området bl.a. strandsnipe, gaupe, jerv og fossenever. Utbyggingen berører en rødlistet naturtype Høgstaudegranskog og prioritert naturtype fosseeng /fosseberg.

Terrestrisks miljø

Rødlistearter

Det er observert strandsnipe (NT – nær truet), en skjermet viltart (NT) og kadaver drept av gaupe (VU – sårbar) innenfor influensområdet. Kadaver drept av jerv (EN – sterkt truet) og bjørn (EN) er funnet noe utenfor tiltaksområdet.

Fossenever (VU) er registrert ved Dunderforsen i Grønnfjellåga, nedstrøms tiltaksområdet. En eldre forekomst av høstmariknøkkel (VU) er registrert i nærheten av kabeltraséen, men har dårlig presisjon og er av eldre dato (60-tallet) og verdsettes derfor ikke.

Habitatet er lite egnet for elvemusling (VU) og truede amfibier og virker heller ikke særlig egnet for ål (CR – kritisk truet). Det vurderes å være potensial for flere rødlistearter innenfor gruppene moser og bunndyr blant annet pga. kalkrik grunn. Rødlistet, men ikke vanntilknyttet, fugl kan det også være potensial for i området.

Tabell over berørte rødlistarter

Rødlistart	Rødlistkategori	Funnsted	Påvirkningsfaktor
Strandsnipe	Nær truet (NT)	Observert langs Grønnfjellåga	Påvirkning utenfor Norge
«Skjermet viltart»	Nær truet (NT)	Innenfor influensområdet	Høsting skogbruk/avvirkning
Gaupe	Sårbar (VU)	Ved Silåga	Høsting
Høstmarinøkkel	Nær truet (NT)	Ved kabeltrasé (upresis)	Opphørt/reduert drift

Tema rødlistarter gis i søknaden **middels verdi**.

*** Konsekvenser**

Strandsnipe vil kunne forstyrres i anleggsfasen gjennom sommersesongen omkring Merravadet og Henrikforsen. Strandsnipe antas å bli lite berørt av en reduksjon i vannstanden, mens etablering av et inntaksmagasin kan gi en forbedring av habitatet. Strandsnipebestanden kan imidlertid reduseres i år med flom. Flommene vil reduseres i absolutte tall så lenge kraftverket er i drift. Omfang vurderes som *lite positivt* til *lite negativt*. Omfanget for skjermet viltart vurderes å bli *lite negativt* til *intet*.

Det er ikke kjent at gaupe har funksjonsområder innenfor influensområdet. I og med at anleggsområdet ligger nært trafikkert område, vurderes anlegget å ha *intet* omfang for gaupe. Konsekvensen for rødlistearter vurderes å bli *ubetydelig* til *liten negativ konsekvens*.

Fossefall, som er omfattet av Bernkonvensjonen, er knyttet til vassdraget og er gitt *stor verdi*. **Fjellvåk** er observert i området, men ikke dokumentert med funksjonsområde. **Storfugl** er registrert med spillplass innenfor influensområdet, og er gitt *middels verdi*.

Prioriterte naturtyper

Det er registrert **fosseberg/fosseeng**, som er prioriterte naturtyper, av *middels verdi* ved Henrikforsen og Merravadet innenfor influensområdet. I tillegg er det funnet høystaudegranskog flere steder langs elva. **Høystaudegranskog** er vurdert som en truet vegetasjonstype/rødlistet naturtype (NT) og er gitt *middels verdi*. Det er ikke registrert fosserøykskog av verdi på tiltaksstrekningen, men det utelukkes ikke at området kan ha potensiale for verdifull fosserøykskog. Det er ikke observert lungeneversamfunn i tiltaksområdet.

*** Konsekvenser**

I anleggsfasen kan støy virke forstyrrende for storfugl og fossefall. Redusert vannføring vil kunne påvirke fossefallens næringsøk pga. redusert vanddekket areal og lengre isleggingsperioder. Tiltaket vurderes som henholdsvis *lite negativt* og *middels negativt* omfang for **storfugl** og **fossefall**. Nedbygging og redusert vannføring vil føre til bortfall av fosseberg samt redusert fosserøyk i Merravadet.

*** Terrestrisk miljø - samlet konsekvens**

Samlet konsekvens for terrestrisk miljø vurderes å være *middels – stor negativ konsekvens*.

Akvatisk miljø

Laks og sjørret

Elva nedstrøms tiltaksområdet er potensielt anadrom opp til vandringshinderet i Dunderforsen, dersom laksetrappen i Reinforsen åpnes. Det er registrert laks og sjørret i Ranavassdraget, som har status som nasjonalt laksevassdrag, og elvestrekningen har dermed *stor verdi*. Den potensielle anadrom strekning av Grønnfjellåga er av fylkesmannen vurdert til å ha dårlig oppvekstområder for laks. Temperaturmålinger viser dessuten at elva er svært kald og at strekningen derfor er lite egnet for laks og for eventuelle utsetninger av lakseyngel i fremtiden.

Ørret

Tiltaksområdet har en fåtallig bestand av stasjonær ørret, som trolig er rester etter utsatt fisk. Tiltaksområdet har gjennomgående dårlige oppvekst- og gyteområder for fisk, og trolig er næringstilgangen er begrenset. I følge søknaden kan dagens ørretbestand på tiltaksstrekningen karakteriseres som en lokal stasjonær bestand med *liten verdi*.

* Konsekvenser

For ørretbestanden med liten verdi vil redusert vannføring øke avstanden til dagens grønne kantsoner og redusere vanndekket areal. Det vil redusere næringsgrunnlaget i elva ytterligere i forhold til dagens forhold. Samtidig vil vannhastigheten reduseres, noe som vil øke oppholdstiden av vannet. Økt oppholdstid vil trolig føre til noe høyere vanntemperatur i vekstsesongen, og vil kunne bidra til økt produksjon i forhold til dagens situasjon, og derved kompensere for noe av det reduserte vanndekkede arealet. Vinterstid gir redusert vannføring mulighet for at deler av berørt elvestrekning kan bunnfryse og dermed drepe fisk og bunndyr.

Andre ferskvannsorganismer

Det er gjort funn av **buttsnutefrosk** (*Rana temporaria*) i nærheten av tiltaksområdet, like ved Grønnfjellåga nord for Merravadfossen i Grønnfjellåga, men den er ikke karakterisert som noen truet art. Forekomst av truede amfibiearter er lite sannsynlig.

Det ble ikke observert **elvemusling** eller rødlistede **amfibier** på tiltaksstrekningen, og sannsynligheten for at disse artene skal finnes i området er svært liten. En sjelden art som imidlertid er kjent fra den mye større Ranelva, er vårflua *Agraylea cognatella* (Kjærstad & Arnekleiv 2004). I norsk rødliste er arten imidlertid vurdert som *livskraftig* i dag. Omfanget vurderes å kunne bli fra **liten** til **stor negativ** for ferskvannsorganismer på strekningen med fraført vann.

* Samlet konsekvenser akvatisk miljø

Konsekvensen for fagtemaet ferskvannsorganismer og fisk blir **liten negativ** for den berørte elvestrekningen, fordi verdien av fiskebestanden er lav.

Verneplan for vassdrag og Nasjonale laksevassdrag

Ranelva er erklært som nasjonalt laksevassdrag. Den potensielle anadrom strekning i Grønnfjellåga er vel 500 m lang og stopper ved den 12 m høye og vertikale Dunderfossen, som ligger nedenfor kraftverksområdet. Arealmessig utgjør nedre del av Grønnfjellåga en svært liten andel av den totale potensielle anadrom strekning i vassdraget, og strekningen er karakterisert som et dårlig oppvekst- og gyteområde.

I planene for reetableringen av laks i Ranelva kan det være aktuelt med utsettinger i de nedre og potensielt lakseførende deler av flere av sideelvene som f.eks. Grønnfjellåga (L. Sæter pers. medd.). Strekningen i Grønnfjellåga er imidlertid av Fylkesmannen vurdert som dårlig egnet for utsetting av yngel, og temperaturmålinger viser dessuten at elva er svært kald. Den potensielle anadrom strekning gis imidlertid likevel **stor verdi**, på grunn av sin status som en del av et nasjonalt laksevassdrag.

* Konsekvenser

I anleggsfasen vil suspendert stoff og potensiell forurensning kunne påvirke elvestrekningen også nedenfor tiltaksområdet, ved at materiale transporteres med strømmen nedover elva. Det er imidlertid lite sannsynlig at laksetrappen i Reinfossen åpnes før en evt. anleggsperiode gjennomføres, pga. nye funn av *Gyrodactylus salaris*. En eventuell forurensning vil derfor trolig ikke påvirke anadrom fisk. Ranelva er av en slik størrelse at effekten av forurensning forventes å bli ubetydelig i selve Ranelva. Konsekvensen blir da **ubetydelig** til **liten negativ konsekvens**.

Landskap og naturområder

Tiltaksområdet tilhører landskapsregionen «Innlandsbygdene i Nordland» og underregionen «Indre Rana» (Puschmann 2005). I landskapsregionen utgjør vassdragene viktige og ofte iøynefallende elementer. Beliggenhet langs veier gjør dem ofte godt synlige. Elvene varierer fra hurtige stryk, til dype sakterennende løp, og her er også noen store og kjente dalfosser. Syv delområder er beskrevet av naturforvalter Janne Horn Erath (SWECO). Øvrige deler av tiltaksområdet ligger i grisgrendt strøk under skoggrensen i Grønfjelldalen. I det tilgrensede området finnes «spredtbygde områder», som i tillegg til infrastruktur som vei og jernbane, har innslag av dyrket mark, gårdsbruk, boliger og skytebane.

Verdi Merravadet

Ved den planlagte dammen i Grønfjellåga finnes et fossefall som her er kalt Merravadet. Delområdet vurderes i kategori «naturområde». Landformen er kupert og skogkledt med noe berg. En foss står i sentrum. Fossen ligger som et slør relativt kamuflert i elvedalen, og kan minne om Dunderforsen i miniutgave. Fossen er uten innsyn fra sti eller vei. Det er ikke kjent for utreder at denne fossen fungerer som noe landemerke eller at den tidligere er beskrevet. Området oppfattes som relativt utilgjengelig.

Fossen i Merravadet vurderes å ha visuelle kvaliteter som ligger i det øvre sjiktet av det typisk/representative sjiktet sammenlignet med resten av landskapsregionen og gis en **sterk middels verdi**.

* Konsekvens Merravadet

En dam på toppen av Merravadsfossen og fraføring av vann vil påvirke landskapsbildet i stor grad i dette begrensede landskapsrommet. Dammen vil fylle igjen deler av en trang kløft, og vil ha en stor utstrekning i elvens lengderetning, der foten av dammen vil dekke ca. 100 m av elveløpet. Omtrent halvparten av denne strekningen vil imidlertid ligge under nytt vannspeil. Dammen vil bestå av ulike elementer som fyllingsdam, med grov stein i nedstrøms skråning, og et tradisjonelt betongoverløp med vanger på fjellvederlaget. Det vil også tilføres mindre elementer som klappeluke, bunnluke og arrangement for slipp av minstevannføring, som i mer eller mindre grad vil bli synlig på nært hold.

Plasseringen i en kraftig Z-sving gjør at dammen blir liggende relativt godt skjult i terrenget, også på nært hold.

Endringen vurderes som negativ fordi en moderne fyllingsdam med flomoverløp i betong i liten grad vurderes å være tilpasset stedets natur. Konsekvenser i anleggsfasen vurderes ikke som relevant, ettersom eventuell bruk av området etter all sannsynlighet er svært sjelden.

Dammen får etablert et flomoverløp, som i flomsituasjoner vil kunne fremstå som nokså spektakulært og gi en erstatning for inntrykket av Merravadforsen. Det nye fossefallet/stryket vil ha et fall på ca. 18 m over fjellkanten og ende nedenfor Merravadforsen. Etter statistikken vil flommer forekomme flere ganger hvert år, men det meste av tiden vil det imidlertid kun slippes minstevannføring forbi dammen. Omfanget for landskapsbildet i dette avgrensede området vurderes som **stort negativt**. Konsekvensen av tiltaket blir derfor **middels** til **stor negativ konsekvens**.

Verdi Henrikforsen

Synlig fra fylkesveien og ligger i en del av berørt elvestrekning i Grønfjellåga. Tenderer mer mot et kraftig strykparti enn en foss. Delområdet vurderes som «naturpreget område», selv om fylkesveien går parallelt med delområdet, og en veifylling utgjør en begrenset del av

elvbredde. Området er kupert og skogkledd med noe berg. Vassdrag og stryk står i sentrum. Det drives aktiv hogst (Naturbase 2015) på god bonitet langs vassdraget. Henrikforsen ble beskrevet sammen med Dunderforsen i søknaden om Grønnfjellåga kraftverk som ble konsesjonssøkt i 2006 (avslag), og ble i den forbindelse gitt middels – stor verdi, sammen med Dunderforsen. Dunderforsen ble imidlertid særlig vektlagt i søknaden for Grønnfjellåga og er oppgitt som en prioritert foss i *Regional plan om små vannkraftverk i Nordland* (Dunderforsen er nå tatt ut av tiltaksområdet). Ny vurdering av Henrikforsen isolert fra Dunderforsen, og sammenholdt med regionen for øvrig, lander på at Henrikforsen har visuelle kvaliteter som er typiske/representative for landskapet i denne regionen. Nærheten til vei i utsprengt fjellskjæring og veifylling forringer den visuelle kvaliteten noe. Delområdet gis en ***middels verdi***.

Fraføring av vann i Henrikforsen vil trolig være synlig fra deler av fv. 357. Frøføring av vann vil påvirke landskapsbildet i noen grad, selv om dynamikken i vassdraget for en del vil beholdes. Omfanget for landskapsbildet vurderes som ***middels negativ***. Konsekvensen av tiltaket blir derfor ***middels negativ konsekvens***.

* Konsekvens Henrikforsen

Fraføring av vann i Henrikforsen vil trolig være synlig fra deler av fv. 357. Frøføring av vann vil påvirke landskapsbildet i noen grad, selv om dynamikken i vassdraget for en del vil beholdes. Omfanget for landskapsbildet vurderes som ***middels negativ***. Konsekvensen av tiltaket blir derfor ***middels negativ konsekvens***.

Verdi Poshølsletta

Øverst i planlagt inntaksmagasin ligger Poshølsletta med et grustak som ligger åpent etter uttak. Delområdet vurderes i kategorien «naturpreget område». Terrenget er kupert og grustaket grenser til skog og dyrket mark. Grustaket gir dette naturpregete området reduserte visuelle kvaliteter, og det verdsettes derfor som av ***liten verdi***.

* Konsekvens Poshølsletta

Oppdemming ved Poshølsletta vil føre til et større vannspeil enn i dag og et nytt element med stille vann. Dersom grustaket fylles og settes i stand for revegetering vil dette området få tilbake sitt naturpreg. Området kan få en oppsøkende funksjon og bli et turmål for rekreasjon, fiske og kanskje bading. Omfanget av tiltaket vurderes alt i alt å kunne bli ***middels positivt***. Konsekvensen vurderes derfor som ***liten positiv konsekvens***.

Verdi øvrig berørt vassdrag

Øvrig del av berørt vassdrag i Grønnfjellåga, Silåga og Rabben vurderes i kategori «naturpreget område». Delområdet er kupert og skogkledd. Fylkesvei går til dels parallelt med berørt strekning og krysser elva. Det drives antagelig aktiv hogst på god bonitet langs vassdraget. Det har trolig vært beite langs vassdraget tidligere.

Grønnfjellåga og Silåga renner i forsenkninger, mens Rabbenbekken fra planlagt inntak renner gjennom et mindre søkk gjennom skogen før den får en bratt profil ned i Grønnfjellåga. Grunneier har påpekt at Silåga har svært varierende vannføring og til tider går nesten tørr. Dette gjelder særlig oppstrøms inntaket, der det er store karstpartier.

Nedbørfeltet til Rabbenbekken er på kun 1,28 km², og Rabbenbekken vurderes derfor ikke til å ha års-sikker vannføring. Lokalbefolkningen har gjennom tidligere høringsrunder for Grønnfjellåga kraftverk uttrykt at de verdsetter det landskapselementet som Grønnfjellåga utgjør.

Delområdet vurderes her som landskap med vanlig gode visuelle kvaliteter for regionen og gis ***middels verdi***.

*** Konsekvens øvrig berørt vassdrag**

Fraføring av vann på øvrig strekning vil ikke være synlig fra hus eller hytter, men synlig fra deler av strekningen langs fv. 357 der denne løper langs Grønnfjellåga. Fraføring av vann vil derfor påvirke landskapsbildet i noen grad.

Kraftstasjonen vil ligge like nedenfor fv. 357, ved rasteplassen ved Austervollen, og være godt synlig fra denne. I anleggsfasen vil landskapet ha en sterkt forringet verdi ved rasteplassen. Dersom utløpskanalen utføres som en tradisjonell steinsatt kanal forventes konsekvensen for landskap å bli noe negativ, forutsatt at området ellers beholder sitt naturpreg. Dersom kanalen utformes på en naturtro måte og/eller rasteplassområdet utvikles til noe mer parkaktig enn i dag, kan derimot kanalen få en positiv funksjon.

Tverrslag for tunnelen vurderes å kunne redusere landskapsverdien noe langs veien, særlig i anleggsfasen. I driftsfasen vil dette avhenge av utformingen til portalen. Omfanget av byggverk og kanal vil kunne variere med utforming. Disse elementene har også i seg å kunne tilføre positive funksjoner til et landskapsområde. Totalt vurderes omfanget av hele tiltaket som omsøkt som ***lite*** til ***middels negativt*** for dette delområdet. Konsekvensen for området blir dermed ***liten*** til ***middels negativ konsekvens***.

Verdi kabeltrasé sørsiden av Ranelva

Kabeltrasé er i første del fra kraftstasjonen planlagt langs offentlig vei i et delområde som vurderes å være i kategorien «spredtbygd område». To grustak ligger langs veistrekningen. For øvrig er området skogkledt, med innslag av kulturmark, gårdsbruk og bygninger. Området gis derfor totalt sett en svak ***middels verdi***.

*** Konsekvens sørsiden av Ranelva**

Nedgraving av kabel langs veien på sørsiden av Ranelva vil synes særlig i anleggsfasen, men også i revegeteringsfasen. Lokaliseringen langs en vei gjør at dette inngrepet vurderes å ha beskjeden effekt på landskapet i anleggsfasen, mens den etter noen år vil være nærmest usynlig i driftsfasen. Eventuell igjenfylling av eldre grustak langs veien, med påfølgende revegetering, vil kunne ha en positiv effekt på landskapet ved Stupforsmoveien. Omfanget vurderes som ***lite negativt*** til ***lite positivt***. Det gir et intervall på fra ***liten negativ*** til ***liten positiv konsekvens***.

Verdi Stupforsen

Området der elkabel krysser Ranelva ved Stupforsen vurderes utfra kartobservasjoner å være i et skogsområde med eksisterende infrastruktur som vei og luftledning. Det antas at bygninger i nærområdet ikke er en del av landskapsrommet. Området vurderes derfor i kategorien «naturpreget område». Området er ikke befart, men antas å være representativt for området og gis derfor ***middels verdi***.

*** Konsekvens Stupforsmoen**

Å anlegge luftledning over Stupforsen ansees som et fremmedelement i dette antatt naturpregete området. Luftlinjen vil gå på tvers av elva og antagelig forårsake en hogstgate, mens eksisterende linje går parallelt med elva. Omfanget vurderes som ***middels negativt*** for dette delområdet. Konsekvensen blir dermed ***middels negativ konsekvens***.

Kabeltrasé nordsiden av Ranelva

Området mellom Ranelva og Ørtfjell vurderes utfra kartobservasjoner som «naturpreget område» da det i hovedsak består av skog og myrområder med enkelte veier. Området er ikke befart, men antas å være representativt for området og gis derfor ***middels verdi***.

*** Konsekvens nordsiden av Ranelva**

Nedgraving av kabel gjennom skog og myrområder nord for Ranelva vil synes særlig i anleggsfasen, men også i revegeteringsfasen. Det vil bli en tydelig trasé gjennom et naturpreget område, inntil revegetering kamuflerer traséen. Tiden dette vil ta vil avhenge av bonitet, massehåndtering og anleggsteknikk. Omfanget vurderes som ***lite negativt***. Konsekvensen blir dermed ***liten negativ konsekvens*** for dette delområdet.

Friluftsliv

Området er ikke klassifisert som viktig friluftsområde.

Konsekvenser - samlet vurdering

Konsekvensen for delområdene varierer fra *middels – stor negativ konsekvens* til *liten positiv konsekvens*. Samlet vurderes konsekvensen for landskap som av ***middels negativ konsekvens***.

Kommunens vurdering

Regulering av vassdraget vil sette tydelige spor i naturen, både ved at vannføringen i vassdraget reduseres betraktelig eller forsvinner, - eller at dammer, kraftstasjoner, anleggsveier og kraftlinjer endrer landskapet. Livet i vassdraget nedstrøms utløpet av kraftstasjonen eller dammen blir også endret fordi både vannføring og temperaturforhold bli påvirket av utbyggingen.

Vassdragsnaturen påvirkes også mye av hvordan arealene rundt vassdraget brukes.

Grønnfjellåga er i dag det eneste større vassdraget i kommunen som ikke er berørt av kraftutbygging (bortsett fra overføringen av Koppervatnet til Blereken). Vannføringen er naturlig og fosser og stryk er intakte.

Kraftverket som planlegges innebærer en større inntaksdam som vil strekke seg over 700 m av elvestrekningen. Reguleringshøyden på 3 m vil påvirke strekningen og gi en sterilsone langs vassdraget som vil påvirke naturmiljøet. Selve damkonstruksjonen vil få en høyde på 18 m.

Vannforskriftens §12

Paragraf 12 skal vurderes når det skal fattes enkeltvedtak om ny aktivitet eller nye inngrep i en vannforekomst som kan medføre at miljømålene ikke nås eller at tilstanden forringes. Dette kan være vedtak med hjemmel i forurensningsloven, vannressursloven, vassdragsreguleringsloven, akvakulturloven, havne- og farvannsloven, jordlova, lakse- og innlandsfiskloven, plan- og bygningsloven mv.

I Grønnfjellåga er dagens tilstand satt til antatt god. Elva har ingen påvirkninger og det foreligger ingen risiko for at målet om god økologisk tilstand innen 2021 ikke nås. Dette er unikt i Rana; at et vassdrag av en slik størrelse ikke er påvirket av reguleringer slik at tilstanden er forringet.

Den omsøkte virksomheten vurderes å bidra til å forringe miljøtilstanden i vannforekomsten og vurderes å være i strid med vannforskriftens § 12. Virksomheten vil endre vannforekomstens fysiske beskaffenhet og påvirker egenskaper som vannstand, vannmengde, variasjon i vannføring, strømningsforhold osv. Vassdraget demmes opp over en strekning på 700 m og det etableres en ny innsjø med variasjon av reguleringshøyde på 3 m. Det bygges en 18 m høy demning og en lengre strekning får redusert vannføring.

Merravadet og Henrikforsen påvirkes negativt og utbyggingen vil føre til bortfall av prioriterte naturtyper som fosseberg/fosseeng. Dette er inngrep som vil endre vannforekomstens tilstand i svært stor grad. Den økologiske tilstanden vil forverres og det er dermed etter vår vurdering usikkerhet om utbyggingen vil kunne hjemles i vannforskriftens §12, første ledd bokstav b.

§12.(ny aktivitet eller nye inngrep):

Ny aktivitet eller nye inngrep i en vannforekomst kan gjennomføres selv om dette medfører at miljømålene i § 4 - § 6 ikke nås eller at tilstanden forringes, dersom dette skyldes

- a) nye endringer i de fysiske egenskapene til en overflatevannforekomst eller endret nivå i en grunnvannforekomst, eller
- b) ny bærekraftig aktivitet som medfører forringelse i miljøtilstanden i en vannforekomst fra svært god tilstand til god tilstand.

I tillegg må følgende vilkår være oppfylt:

- a) alle praktisk gjennomførbare tiltak settes inn for å begrense negativ utvikling i vannforekomstens tilstand,
- b) samfunnsnyttene av de nye inngrepene eller aktivitetene skal være større enn tapet av miljøkvalitet, og
- c) hensikten med de nye inngrepene eller aktivitetene kan på grunn av manglende teknisk gjennomførbarhet eller uforholdsmessig store kostnader, ikke med rimelighet oppnås med andre midler som miljømessig er vesentlig bedre.

Rana kommune kan videre ikke se at vilkåret om at samfunnsnyttene skal være større enn tapet av miljøkvalitet, jfr. andre ledd bokstav b. Produksjon av 36 GWh er marginalt i forhold til det som kommunen leverer av kraft til samfunnet i dag. Norge produserer om lag 25 % av vannkraften på det europeiske markedet, og er den største vannkraftprodusenten i Europa (129 TWh, 2013). Vannkraft er en fornybar energikilde, men kraftutbygging fører også til store naturinngrep. I Rana produseres store mengder kraft, ca. 2 % av landets totale produksjon.

Konklusjon

Miljøkvalitetene vi mister med denne utbyggingen har stor verdi sett i sammenheng med de kvalitetene vi har mistet gjennom de eksisterende kraftutbyggingene i kommunen.

Dette er en utbygging med store inngrep. I stedet for å satse på nye utbygginger, står vannforvaltningen i fokus og forbedring av naturmiljøet i kommunen. Rana kommune fremmer derfor **innsigelse** til Miljøkraft Nordland AS sine planer om bygging av Rabben kraftverk i Grønnfjellåga.

Hovedbegrunnelsen for innsigelsen er at Rana kommune mener at landskapspåvirkning og andre miljøeffekter i Grønnfjellåga, som følge av en oppdemming av vassdraget over den omsøkte strekningen, - vil redusere naturverdiene i området og påvirke landskapet på en negativ måte.

Saksbehandling / innsigelse

Uttalelser i saker som gjelder utbygging av energiproduserende anlegg og konsesjoner er i Rana kommune delegert til Miljø-, plan- og ressursutvalget.

I utbyggingssaker etter vannressursloven med installasjon større enn 10 MW skriver NVE en innstilling til Olje- og energidepartementet. OED forbereder saken for regjeringen som eventuelt fatter vedtak om utbygging i form av en kongelig resolusjon.

Ny plan- og bygningslov tredde i kraft 1. juli 2009. En av endringene i forhold til tidligere er at kommuner, fylkeskommuner, Sametinget og statlige fagetater/direktorat har rett til å komme med innsigelse til konsesjonssøknader som fremmes. Privatpersoner og organisasjoner har ikke innsigelsesrett. En eventuell innsigelse skal fremmes i forbindelse med høring av konsesjonssøknaden. Det må gå klart fram at det er en innsigelse som blir fremmet, og ikke en vanlig høringsuttalelse. Innsigelsen skal etter hvert drøftes mellom NVE og den parten som har fremmet innsigelsen, for å vurdere om noe kan endres slik at innsigelsen kan trekkes.

NVE kan også gi innstilling til OED på tross av en innsigelse. Innsigelser som ikke blir tatt til følge, skal likevel omtales i innstillinger og i bakgrunn for vedtak på linje med annen saksbehandling som har blitt gjort.

Teknisk avdeling, den 12. januar 2016

Jan Erik Furunes
teknisk sjef

Hilde Sofie Hansen
miljøvernsjef

Dag-Arnfinn Nilsen
saksbehandler

Trykte vedlegg:

- Høringsbrev fra NVE

Utrykte vedlegg:

- Konsesjonssøknad Rabben kraftverk:

<http://webfileservice.nve.no/API/PublishedFiles/Download/201501619/1564424>

- Biologisk mangfoldrapport:

<http://webfileservice.nve.no/API/PublishedFiles/Download/201501619/1564429>

Rana kommune
Postboks 173
8601 MO I RANA

Vår dato: 19.10.2015
Vår ref.: 201501619-3
Arkiv: 312 /156.DA
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Marthe Cecilie Pramli
22959223/mcpr@nve.no

Miljøkraft Nordland AS – Søknad om bygging av Rabben kraftverk i Rana kommune, Nordland - høring

NVE har mottatt søknad fra Miljøkraft Nordland AS, datert 23.04.2015, om tillatelse til å bygge Rabben kraftverk i Rana kommune.

Rabben kraftverk er planlagt å ligge i Grønnfjellåga med kraftstasjon og utløp ovenfor Dunderforsen. Vannvegen vil gå i tunell. Inntaksbassenget er tenkt plassert i en kløft ovenfor Merravadforsen og vil strekke seg til Posthølsletta. Det søkes samtidig om å etablere bekkeinntak i Silåga og Rabbenbekken. Prosjektet utløser ca. 250 m permanente veger, mens andre midlertidige veger er planlagt fjernet. Rabben kraftverk er omsøkt med en installert effekt på 15 MW og beregnet årlig middelproduksjon er 36 GWh med noe slipp av minstevannføring.

For å knytte Rabben kraftverk til overliggende nett, har Miljøkraft Nordland søkt om tillatelse etter energiloven for bygging og drift av en ny ca. 6,4 km lang 22 kV jordkabel fra kraftverket og frem til Ørtfjell transformatorstasjon. Ved kryssing av Ranaelva, er det planlagt at krafledningen skal gå i et luftspenn på ca. 120 meter. I tillegg søkes det om å installere en ny 17 MVA generator og en ny 17 MVA transformator i kraftverket.

Søknaden skal behandles etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven og gjelder tillatelse etter vannressursloven § 8. Søknaden skal også vurderes etter forskrift om konsekvensutredninger etter sektorlover. Søknaden med vedlegg blir lagt ut på www.nve.no/konsesjonssaker, og den blir kunngjort av NVE. Kopi av kunngjøringen er vedlagt.

Vi ber Rana kommune om å legge to eksemplarer av søknaden ut til offentlig gjennomsyn på kommunens servicetorg frem til **24.01.2016**. Det ene eksemplaret kan, om nødvendig, lånes ut for kortere tid (2-3 dager). Det andre må ikke fjernes fra utleggingsstedet.

Vi viser ellers til vedlagte informasjonsark som forklarer saksbehandlingen fra søknaden blir sendt på høring frem til endelig vedtak. Av dette går det fram hvilken tilbakemelding vi ønsker.

NVE foretrekker at uttalelser sendes elektronisk. Gå inn på sakens hjemmeside via www.nve.no/konsesjonssaker for link til nettskjema. I tillegg kan uttalelser sendes per e-post til nve@nve.no eller per post til: NVE, Konesjonsavdelingen, Postboks 5091 Majorstua, 0301 Oslo. Uttalelser sendes så snart som mulig og senest innen **24.01.2016**.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthungsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsvieien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Uttalelser eller deler av uttalelser vil bli referert i et endelig vedtak. Dersom uttalelsen er lang, er det derfor en fordel om det utarbeides et sammendrag som kan brukes til dette

Med hilsen

Carsten Stig Jensen
seksjonssjef

Marthe Cecilie Pramli
seniorrådgiver

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Mottakerliste:

Forum for Natur og friluftsliv i Nordland
Fylkesmannen i Nordland
Ildgruben reinbeitedistrikt - Reinbeitedistrikt 27, Nordland
Naturvernforbundet i Nordland
Naturvernforbundet i Rana og omegn
Nordland fylkeskommune
Norges Jeger- og Fiskerforbund - Nordland
Polarsirkelen friluftsråd
Rana Jeger- og Fiskerforening
Rana kommune
Rana Turistforening
Samediggi/Sametinget
Statens vegvesen - region nord

Vedlegg: 2 søknader og biologisk mangfoldrapport til kommunen
Kunngjøringstekst
Informasjonsark

Kopi til: Miljøkraft Nordland AS

Norges vassdrags og energidirektorat kunngjør:

Søknad om tillatelse til å bygge Rabben kraftverk i Rana kommune, Nordland

Miljøkraft Nordland AS søker om tillatelse til å bygge Rabben kraftverk i Rana kommune. Rabben kraftverk er planlagt å ligge i Grønnfjellåga med kraftstasjon og utløp ovenfor Dunderforsen. Vannvegen vil gå i tunell. Inntaksbassenget er tenkt plassert i en kløft ovenfor Merravadforsen og vil strekke seg til Posthølsletta. Det søkes om å etablere bekkeinntak i Silåga og Rabbenbekken. Prosjektet utløser ca. 250 m permanente veger, mens andre midlertidige veger er planlagt fjernet. Rabben kraftverk er omsøkt med en installert effekt på 15 MW og beregnet årlig middelproduksjon er 36 GWh med noe slipp av minstevannføring.

For å knytte Rabben kraftverk til overliggende nett, har Miljøkraft Nordland søkt om tillatelse etter energiloven for bygging og drift av en ny ca. 6,4 km lang 22 kV jordkabel fra kraftverket og frem til Ørtfjell transformatorstasjon. Ved kryssing av Ranaelva, er det planlagt at kraftledningen skal gå i et luftspenn på ca. 120 meter. I tillegg søkes det om å installere en ny 17 MVA generator og en ny 17 MVA transformator i kraftverket.

Søknaden skal behandles etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven og gjelder tillatelse etter vannressursloven § 8. Søknaden skal også vurderes etter forskrift om konsekvensutredninger etter sektorlover. Søknaden med vedlegg blir lagt ut på www.nve.no/konsesjonssaker, og er lagt ut til offentlig ettersyn på servicetorget i Mo i Rana.

En papirversjon av søknaden eller fagrapportene kan fås ved å kontakte Miljøkraft Nordland v/Tore Rafdal: tore.rafdal@nnsmakraft.no, mobil: 91779520.

Uttalelser sendes gjerne via internett www.nve.no/vannkraft, på e-post til nve@nve.no eller i brev til NVE – Konsesjonsavdelinga, Postboks 5091 Majorstua, 0301 Oslo - så snart som mulig og senest **24.01.2016**.

SAKSBEHANDLINGSRUTINER VED SØKNAD OM KONSESJON ETTER VANNRESSURSLOVEN FOR KRAFTVERK STØRRE ENN 10 MW

Generelt

Søknaden gjelder et kraftutbyggingsprosjekt etter vannressursloven. Kraftverket har mer enn 10 MW installert effekt, noe som innebærer at det er definert som et større kraftverk. Derfor kan ikke NVE fatte vedtak i saken, men vil skrive innstilling til Olje- og energidepartementet (OED).

Prosjektet faller ikke inn under plan- og bygningslovens bestemmelser om konsekvensutredning.

For mer informasjon vil det være mest relevant å starte med våre nettsider om større kraftutbygging: www.nve.no/vannkraft-ku.

Behandling av søknaden fram til endelig avgjørelse

NVE sender saken på høring til berørte kommuner, fylkesmenn, fylkeskommuner, statlige forvaltningsorgan og interesseorganisasjoner. Høringsperioden er minst seks uker. Saken blir kunngjort i lokale aviser, finnes tilgjengelig til gjennomlesing i kommunen og kan lastes ned fra NVEs nettsider.

Etter høringsperioden får søker anledning til å kommentere innkomne uttalelser. Når NVE har mottatt disse kommentarene vil NVE i samarbeid med søker invitere til en befarung. Kommunen, fylkeskommunen, Fylkesmannen og andre berørte parter vil få anledning til å delta. Under befarungen er det mulighet for å utdype aktuelle problemstillinger og å påpeke forhold som er tatt opp i høringsrunden.

NVE vil deretter avgi sin innstilling i saken til Olje- og energidepartementet (OED). Ved helhetsvurderingen står NVE fritt til å vurdere om konsesjon skal anbefales og i hvilken utstrekning. Søknaden og innkomne uttalelser er viktige grunnlag for denne vurderingen.

Dersom NVE går inn for å gi konsesjon, vil innstillingen til OED ha vedlagt et sett med forslag til konsesjonsvilkår og ev. manøvreringsreglement. Vilkårene inneholder blant annet bestemmelser om godkjenning av detaljplaner for utbyggingen, terskler, erosjon, naturforvaltning, forurensning, kulturminner og

sanksjonsbestemmelser ved eventuelle brudd på vilkårene.

Departementet sender NVEs innstilling ut på en begrenset høring til berørte kommuner og departementer. Deretter fremmer OED saken for regjeringen hvor endelig vedtak fattes.

Dersom det er søkt om tillatelse etter energiloven for elektriske anlegg i kraftverk/høyspent overføringsanlegg, vil NVE gi nødvendige konsesjoner etter at vannressurslovsaken er endelig avgjort.

Hva forventes av høringsinstansene?

Hensikten med høringen er å få synspunkter på de foreliggende planene og eventuelle alternativer vurdert etter konfliktgrad. Det er ønskelig med begrunnede synspunkter på om planene bør gjennomføres, ev. valg av alternativ eller begrensninger i planene. NVE ønsker også begrunnede forslag til avbøtende tiltak som kan redusere skadene ved gjennomføring av planene.

NVE forventer at kommunen spesielt omtaler forhold knyttet til kommuneplanen. I tillegg bør kommunen gi en oversiktlig framstilling av forholdet mellom omsøkt plan og de lokale interessene. Dersom søknaden også gjelder tillatelse til elektriske anlegg, ber vi kommunen uttale seg om dette.

Faginstanser som Fylkesmannen og fylkeskommunen har et spesielt ansvar for å vurdere søknaden i forhold til sine respektive ansvarsområder. Vannregionmyndigheten skal vurdere om de mener tiltaket bør vurderes etter vannforskriften § 12 eller ikke.

Hvis mulig ønsker vi at uttalelsen sendes elektronisk, gjerne direkte via våre nettsider, www.nve.no/vannkraft.

Innsigelsesadgang

Kommuner, fylkeskommuner, Sametinget og statlige fagetater har innsigelsesadgang. En eventuell innsigelse må reises i høringsperioden. Vi viser til Rettleiar 3/2010 s. 17 for nærmere informasjon om dette (se www.nve.no/vannkraft-ku).